

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3643/23-A
Sp. zn. ČŠIA-S-532/23 A

Název	Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952
Sídlo	Nad Alejí 1952, 162 00 Praha 6
E-mail	gymnasium@alej.cz
IČO	49 625 446
Identifikátor	600 005 771
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Benda
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Nad Alejí 1952, Praha 6
Inspekční činnost na místě	11. 12. 2023 – 15. 12. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 (dále „škola“ nebo „gymnázium“) poskytuje vzdělávání v osmileté a ve čtyřleté denní formě studia. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo ve 20 třídách 598 žáků. Nejvyšší povolený počet žáků (620) byl využit z 96 %. Škola si udržuje stabilní počet žáků a tříd.

Filozofie gymnázia je založena na podpoře všestranného rozvoje žáků. Systémově je posilována mobilita a jazykové dovednosti žáků v cizích jazycích mj. širokou nabídkou

cizích jazyků (anglický, německý, španělský, francouzský), konverzacemi s rodilými mluvčími, možností studia vybraných předmětů v anglickém jazyce, složením certifikovaných zkoušek z cizího jazyka. K profilaci absolventů a k podpoře nadaných žáků účinně napomáhá bohaté spektrum volitelných předmětů, z nichž některé přesahují rámec gymnaziálního vzdělávání, a mimoškolních aktivit.

Gymnázium je fakultní školou Matematicko-fyzikální fakulty, Přírodovědecké fakulty, Filozofické fakulty a Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) zastává svoji funkci od roku 2005. Do řízení promítá své dlouholeté manažerské a pedagogické zkušenosti. V oblasti zajištění personálních, materiálních a finančních podmínek vytvořil vhodné předpoklady pro stávající fungování školy i pro její další perspektivní rozvoj. Realizovaný koncept gymnaziálního vzdělávání, rozšířený o podporu jazykového vzdělávání, vhodně rozvíjí studijní předpoklady a nadání žáků a podporuje jejich zapojení do rozšiřujících vzdělávacích aktivit i zájmové činnosti. Od předchozí inspekční činnosti v roce 2016 ředitel odstranil zásadní nedostatky, provedl úpravy učebních osnov předmětu dějepis ve školním vzdělávacím programu (dále „ŠVP“), stanovil nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin týdně tak, aby odpovídal právní normě. Soustavné naplňování koncepce kvalitního všeobecného vzdělávání s důrazem na osobnostní rozvoj žáků a podporu jejich nadání formou projektové výuky a realizací rozšiřujících vzdělávacích aktivit se odráží v dlouhodobě výborných výsledcích vzdělávání žáků. Strategický cíl pro další období představuje inovace ŠVP v oblasti informatiky a digitálních kompetencí. Koncepci vedení školy sdílí všichni aktéři vzdělávání.

Rozvíjené partnerské vztahy se zřizovatelem, místními a akademickými institucemi a zahraničními školami přispívají k podpoře vzdělávání žáků i k jejich budoucímu profesnímu směřování. Působení Nadačního fondu příznivců gymnázia Nad Alejí umožňuje realizaci řady kulturních, společensky prospěšných, sportovních a charitativních aktivit. Participace žáků na dění ve škole je umožněna prostřednictvím studentské rady. Její aktivní činnost a výrazný vliv na dění ve škole mj. organizace přednáškového dne Plejády, studentských voleb, anglické debatní ligy, přispívá k rozvoji demokratických hodnot a občanských kompetencí žáků školy.

Nastavený způsob řízení školy je založený na otevřené komunikaci a osobní zodpovědnosti pedagogů. Ředitel účelně delegoval část pravomocí na své dva zástupce. Stanovení transparentních pravidel a jasně vymezených úkolů umožňuje optimální fungování školy. K plynulému přenosu informací mezi jednotlivými aktéry vzdělávání napomáhá elektronický informační systém a využívaná digitální vzdělávací platforma. Participace všech pedagogů na vzdělávacích a výchovných procesech probíhá formou provozních porad a na jednáních pedagogické rady, na nichž ředitel projednává všechny záležitosti týkající se vzdělávání a zásadní pedagogické dokumenty. V rámci předmětových komisí se učitelé společně s vedením školy podílejí na kontrole naplňování ŠVP, sdílejí výukové materiály, spolupracují na mezitřídních projektech a při zajišťování soutěží.

Nastavené kontrolní mechanismy nejsou vždy dostatečně funkční. Efektivitu hospitační činnosti snižuje její nízká četnost i absence konkrétních doporučení vedoucích ke zlepšení kvality vzdělávacího procesu, metodické pomoci zejména začínajícím učitelům a následné cílené ověření posunu úrovně pedagogického procesu. Nedostatečná metodická podpora učitelů se projevila v části hospitované výuky některými nedostatky, např. méně časté

využívání didaktických závěrů, zapojování žáků do evaluačních aktivit, využívání vzájemného kritériálního hodnocení nebo sebereflexe vlastního pokroku.

Koncepční práce vedení školy se odráží v příznivých personálních podmínkách. Vzdělávání zabezpečuje stabilní pedagogický sbor. Tvoří jej 58 kvalifikovaných pedagogických pracovníků (včetně pěti rodilých mluvčích a jedné asistentky pedagoga). Nově přichozím a začínajícím pedagogům je poskytována systematická podpora vedení školy, uvádějícího učitele a vzájemné naslechy se zkušenými kolegy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) vychází z principu rovnosti, potřeb školy a studijního zájmu pedagogických pracovníků, podporuje zvyšování jejich odbornosti a pedagogických kompetencí, reaguje na aktuální potřeby školy, např. kurz prevence šikany. Z hospitační činnosti inspekčního týmu je zřejmé, že DVPP přispívá k inovaci výukových postupů a účelnému využívání školní vzdělávací platformy. Vedení školy klade potřebný důraz na svůj profesní růst.

Efektivní vícezdrojové financování vytváří kvalitní podmínky pro naplňování vzdělávacích programů a zajištění plynulého chodu školy. Ředitel pravidelně vyhodnocuje stav materiálně technického zázemí a v souladu s profilací školy a udržením moderních trendů ve vyučování jej systematicky obnovuje a dovybavuje didaktickými pomůckami. Realizované rekonstrukce a úpravy v posledních letech přispěly k dalšímu rozvoji školy a vytvoření kvalitních podmínek pro výuku. Škola disponuje dostatečným počtem kmenových, odborných a specializovaných učeben včetně zcela unikátní genetické laboratoře, divadelním sálem, ateliérem, hudební zkušebnou. Žáci využívají knihovnu, studovnu, venkovní učebnu a relaxační zóny po celé škole. K zajištění výuky tělesné výchovy škola používá své tělocvičny a multifunkční sportovní areál. Školní stravování je smluvně zabezpečeno ve školní jídelně externí firmou. Důraz na dodržování pravidel, čipový systém a celodenní provoz recepce napomáhá k bezpečnému prostředí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

K realizaci a zvládnutí nároků gymnaziálního studia efektivně napomáhá promyšlená organizace vzdělávání a účelné využití disponibilní časové dotace s ohledem na preference žáků, mj. četné dělené hodiny nejen hlavních předmětů. Rozvoj studijních předpokladů žáků je zajištěn diferenciací jazykových skupin, koncepcí povinně volitelných seminářů a širokou nabídkou volitelných předmětů podporující žáky nadané i žáky s hlubším zájmem o daný obor či předmět. Nastavený systém vzdělávání zároveň umožňuje reagovat na individuální pokrok žáka a různé vzdělávací potřeby všech žáků. Důraz je kladen na provázanost teoretické výuky s praktickým využitím poznatků, mj. formou exkurzí, workshopů, zahraničních výjezdů, školní projektové činnosti a rozsáhlou charitativní činností všech tříd.

Sledovaná výuka splňovala požadavky gymnaziálního vzdělávání, náročnost učiva obvykle odpovídala věku a znalostem žáků. Společným znakem všech hospitovaných hodin byla příjemná atmosféra, vzájemně respektující přístup učitele a žáků, dodržování nastavených pravidel práce a komunikace. Pojetí výuky částečně ovlivňovala určitá míra profesní autonomie učitelů a množství jejich pedagogických zkušeností, např. osvědčené didaktické postupy, zavedený výukový styl. Žáci zpravidla prokazovali odpovídající úroveň znalostí a vědomostí, jejich nadání, talent a osobní motivace se projevovaly nadstandardně v dosažených jazykových, ale i matematických či ostatních dovednostech.

Většina hospitovaných hodin dosahovala výborné či očekávané úrovně. Zdařilé vyučovací hodiny se vyznačovaly vysokou metodickou propracovaností a účelností didaktických postupů, což se projevovalo vyšším zapojením žáků do výuky. Stanovené vzdělávací

strategie obvykle rozvíjely vědomosti a dovednosti, svou náročností odpovídaly věku i schopnostem žáků a ve vyšších ročnících směřovaly k efektivní přípravě k maturitní zkoušce. Sledované hodiny výuky cizích jazyků se vyznačovaly promyšlenou strukturou s obvykle efektivně využitým časovým prostorem. Vyučující dbali na průběžné střídání činností, v dostatečné míře uplatňovali aktivizační formy (skupinová práce, práce ve dvojicích). Vyučování probíhalo v cílovém jazyce. Rozvoj řečových dovedností je efektivně podporován výukou rodilými mluvčími a využitím různých informačních zdrojů. Propojování probíraných témat s jejich využitím v reálné komunikační situaci podpořilo aktivní užití slovní zásoby i vysokou úroveň vzájemné interakce žáků. Ve většině hodin výuky českého jazyka a literatury a společenskovedního vzdělávání výukové strategie podporovaly uplatnění vědomostí žáků při procvičování gramatických jevů, jazykových a literárních znalostí, nebo dovedností formou projektové činnosti žáků. Učitelé cíleně propojovali učivo v širších souvislostech, aktualizovali probíraná témata a vedli žáky k pochopení vzájemných vztahů, k uvažování v dobovém kontextu, i k formování postojů a názorů. Ve všech hospitovaných hodinách matematiky byla výuka efektivně podpořena vhodnou volbou didaktických a metodických postupů, bylo postupováno od jednoduššího učiva ke složitějšímu, zvolené vzdělávací strategie podporovaly rozvoj logického myšlení a samostatného uvažování žáků. Společné opakování již probraného učiva nebo odvozování nových poznatků přispívalo k rozvoji matematické gramotnosti a pochopení probíraných jevů v širších souvislostech. Žáci byli systematicky směřováni k pečlivému vypracování úloh s volbou strategie řešení. Efektivní práce s chybou a analýza všech možných postupů řešení úlohy podporovala aktivní proces učení žáků. Průběžné ověřování postupu a konkrétně položené otázky učitelem poskytovaly žákům dostatečný prostor k samostatnému vyvozování závěrů či jejich sebereflexi. Ve sledovaných hodinách přírodovědného vzdělávání byla společným vyvozováním nového učiva cíleně rozvíjena přírodovědná gramotnost. Náznost výuky byla vhodně podpořena využitím didaktické techniky a pomůcek i demonstračních pokusů. Žáci byli cíleně vedeni k širšímu formulování svých znalostí i v souvislosti s praktickými vědomostmi a dovednostmi z laboratorních cvičení a využíváním mezipředmětových vztahů s poznatky žáků z reálné praxe. Sledovaná výuka hudební a výtvarné výchovy rozvíjela fantazii a představivost žáků a podporovala jejich cítění pro uměleckou tvorbu.

Účinnost vzdělávacího procesu v malé části hodin snižovaly dílčí didaktické nedostatky, ojediněle i nižší míra pedagogických zkušeností, např. převaha frontální výuky s nerovnoměrným zapojením žáků. Část učitelů rovněž méně často uplatnila prvky formativního hodnocení s možností sebereflexe vlastního vzdělávacího pokroku žáků, nebo vzájemného hodnocení podle předem známých kritérií, např. při hodnocení samostatných výstupů žáků. Zhruba v polovině sledovaného vzdělávání pedagogové dostatečně nevyužili didaktického závěru vyučovací hodiny ke společnému shrnutí probraného učiva či vyhodnocení práce žáků.

Průběžné zapojení žáků do rozšiřujících vzdělávacích aktivit, do národních i mezinárodních projektů a jejich podíl na organizaci celoškolních akcí cíleně přispívá k všestrannému rozvoji osobnosti, formování jejich sociálních kompetencí a hodnotového rámce, mj. charitativní a dobrovolnické akce, kulturní, sportovní a ekologické aktivity, školní časopis, pěvecký sbor, Klub mladého diváka. Cílená provázanost vzdělávání s navazující zájmovou činností mj. přírodovědné, jazykové a sportovní kroužky a příprava na certifikované zkoušky podporuje smysluplné využití volného času, rozvoj individuálního potenciálu a skupinových zálib žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Poskytování poradenských služeb je založeno především na úzké spolupráci členů školního poradenského pracoviště s vedením školy, třídními učiteli, ostatními pedagogy a efektivním zařazením výchovně poradenské části do průběžných pedagogických rad. Systém prevence sociálně patologických jevů zohledňuje potřeby školy, skladbu třídních kolektivů a umožňuje včasnou identifikaci případných problémů, zejména v oblasti chování (emoční labilita žáků, zvýšená impulzivita). Nastavené mechanismy, pravidla a metodiky poskytují všem aktérům vzdělávání funkční systém při řešení výchovně vzdělávacích problémů a prevenci rizikového chování, např. interní preventivní programy, preventivní intervence ve třídách, sociometrická šetření, konzultace s pedagogy, s rodiči. Řada osvědčených nástrojů, jako jsou adaptační, zážitkové a sportovní kurzy, práce s třídními kolektivy, tematicky zaměřené přednášky, charitativní a dobrovolnická činnost, akce a sportovní aktivity, posiluje soudržnost žáků se školou a vede k vytváření vzájemných vztahů mezi učiteli a žáky. Nadstandardní individuální péče je poskytována žákům s narůstajícími zdravotními obtížemi psychického charakteru. Aplikovaný systém preventivně vzdělávacích mechanismů je funkční, o čemž svědčí přiměřené množství uložených kázeňských opatření, stabilně vysoké procento žáků s uzavřenou klasifikací do 30. 6. i nízká míra absence. Ojedinelé případy rizikových jevů jsou řešeny individuálně ve spolupráci s třídními učiteli a zákonnými zástupci žáků. Motivační oceňování, pochvaly a cílené zapojování žáků do různých rozšiřujících vzdělávacích aktivit napomáhá rozvoji jejich klíčových kompetencí a předcházení rizikovým projevům chování.

Ke sledování dosažené úrovně osvojených znalostí a dovedností žáků a naplňování výstupů z ŠVP škola využívá obvyklé postupy, např. písemné a ústní ověřování, laboratorní cvičení, žákovské projekty, maturitní semináře nebo nástroje interní a externí evaluace, tj. rozřazovací testy z anglického jazyka, bariérové testy z cizích jazyků, didaktické testy k přípravě na maturitní zkoušku a výběrová zjišťování. Ze závěrů výběrového zjišťování ČŠI vyplynulo, že žáci ve všech testováních v rámci ČR dosahují vždy výrazně nadprůměrných výsledků. Individuální i celkové výsledky vzdělávání žáků jsou vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady a částečně i v rámci předmětových komisí. Z inspekčního zjištění vyplývá, že průběžné výsledky žáků jsou stabilní, při přechodu na vyšší gymnázium nedochází k výrazným výkyvům, rovněž mezipředmětové srovnání hodnocení žáků nevykazuje větší odchylky. Žáci se ŠVP a OMJ dosahují stejných studijních výsledků jako žáci intaktní.

Výsledky žáků při ukončování vzdělávání dlouhodobě korespondují s jejich hodnocením v průběhu studia. Ve sledovaném období dvou školních let až dvě třetiny žáků prospěli s vyznamenáním, výjimečně neprospěl jeden žák. Výsledky didaktických testů žáků školy jsou ve všech předmětech společné části maturitní zkoušky v celostátním srovnání vždy výrazně lepší. Nastavený systém všestranného individuálního vzdělávání se promítá i do uzavírání studia. Vysokou úroveň osvojených jazykových dovedností žáků dokládá skutečnost, že téměř všichni žáci v profilové maturitní zkoušce uplatňují jazykové certifikáty (převážně z anglického jazyka) a třetina žáků skládá zkoušky ze dvou cizích jazyků. Ve školním roce 2022/2023 téměř polovina žáků složila zkoušku úrovně B2, zbývajících úrovně C1, jednotlivci pak i zkoušku úrovně C2.

Nadané žáky škola podporuje mj. individuálními vzdělávacími plány (15 žáků), individuálním vedením ze strany vyučujících, účastí na studijních pobytech v zahraničí, zapojením do projektů a prezentačních akcí školy, soutěží, olympiád, v nichž žáci dosahují velmi dobrých výsledků. Pravidelně se až desetina žáků vyšších ročníků gymnázia zapojuje do korespondenčních kurzů pro nadané žáky, které jsou zaměřené na zdokonalování jejich

znalostí v mezioborových souvislostech a odbornou terminologií při přípravě na studium na nejlepších vysokých školách ve světě. Tito žáci pak úspěšně pokračují ve studiu v zahraničí.

Optimální výběr vysoké školy umožňuje žákům absolvování osobnostních testů a testů profesní orientace včetně jejich profesionálních rozborů v předposledním ročníku studia. Škola systematicky vyhodnocuje úspěšnost absolventů při přijetí na vysoké školy, téměř 100 % absolventů pokračuje v terciárním vzdělávání na školách různého zaměření v ČR i v zahraničí.

Závěry

Vývoj školy

Škola si udržuje vysoký standard poskytovaného gymnaziálního vzdělávání, stabilní naplněnost a kvalifikovaný pedagogický sbor. Od posledního inspekčního hodnocení ředitel přijal opatření k zjištěným zásadním nedostatkům. Vedení školy průběžně zlepšuje materiálně technické zázemí pro vzdělávání a finanční podmínky školy.

Silné stránky

- pestrá nabídka volitelných předmětů účinně napomáhá další profilaci žáků (1.2)
- přínosná spolupráce se sociálními partnery umožňuje kvalitní naplňování vzdělávacího programu (1.5)
- aktivní přístup ředitele školy ke zkvalitňování materiálních a finančních podmínek školy ve vztahu k nastavené koncepci vzdělávání (2.4)
- metodicky zdařilá výuka cizích jazyků s nadstandardním rozvojem řečových dovedností žáků (4.2)
- výborné výsledky vzdělávání žáků při ukončování studia, reprezentaci školy a při získávání mezinárodních jazykových certifikátů (5.2)
- motivační prostředí pro podporu všestranného osobnostního rozvoje (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- méně efektivní kontrolní systém a nižší účinnost prováděné hospitační činnosti, zejména chybný systémová metodická a didaktická podpora začínajících učitelů (2.1)
- méně časté využívání didaktických závěrů, zapojování žáků do evaluačních aktivit, využívání vzájemného kritériálního hodnocení nebo sebereflexe vlastního pokroku v části výuky (4.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- provádět hospitační činnost systematicky, na jejím základě přijímat konkrétní opatření či doporučení a průběžně vyhodnocovat jejich účinnost, poskytovat vyučujícím objektivní zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce včetně adekvátní metodické podpory začínajícím učitelům

- efektivně využívat didaktické závěry vyučovacích hodin, zapojovat žáky do evaluačních aktivit a využívat vzájemné kritériální hodnocení nebo sebereflexi vlastního pokroku

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje školy
2. Školní řád účinný k termínu inspekční činnosti
3. Školní vzdělávací program pro nižší a vyšší stupeň osmiletého gymnázia, denní forma vzdělávání a pro čtyřleté gymnázium, denní forma vzdělávání, účinný pro vzdělávání žáků ve školním roce 2023/2024
4. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
5. Dokumentace koordinátorů v oblasti výchovného poradenství a prevence vedené k termínu inspekční činnosti
6. Záznamy z pedagogických rad ve školních rocích 2021/2022 až 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
7. Doklady o přijímání a o ukončování vzdělávání (vybraný kontrolní vzorek)
8. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2023/2024
9. Zápisy z hospitační činnosti za sledované období k termínu inspekční činnosti
10. Školní matrika v elektronické podobě vedená k termínu inspekční činnosti
11. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2022/2023
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků k termínu inspekční činnosti (vybraný kontrolní vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Stanislava Grundová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iveta Kučerová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka

Mgr. Hana Vejrážková, školní inspektorka

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

8. ledna 2024